933/14

Den 17. februar 2014 blev i sag nr. 84.666:

xxxxx xxxxxxxxx
xxx xxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har husforsikring i If Skadeforsikring. Han klager ved den lokale retshjælp over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for en brandskade på et træskur og indbo.

Det fremgår af sagen, at der den 25/4 2012 opstod brand i klagerens træskur, hvorved der skete skade på både selve skuret og en række indbogenstande. Selskabet afviser dækning med henvisning til, at klageren har fremkaldt skaden forsætligt.

I politiets anmeldelsesrapport fra skadedagen fremgår bl.a.:

> "*Sagens genstand*
> PER barrikaderede sig inde i træskur ved at skrue dørrammen fast med skruer, hvorefter han antændte skuret med kraftig ildløs til følge. PER, kraftig røgskadet, livstruende tilstand, reddet ud af skuret. PER overført til Rigs. Hospital.
> ...
> Brandstedet er et træskur på ca. 4,5 x 6 meter, beliggende i det nordvestlige hjørne på matriklen ... Skuret ligger tilbagetrukket ca. 7 meter fra fortovet og ca. 1 meter til nordlig skel. På matriklen er ligeledes beliggende en villa, der ligger ca. 10 meter øst for selve brandstedet.
>
> Brandstedet er opført i træ på et lægteskelet og beklædt med 1 på 2 beklædning. Skurets tag (spær) er opbygget af reglar, ca. 50x100 mm, hvorpå der er lagt eternitplader. Ovenpå eternitpladerne er der lagt et 'ekstra tag' af stålplader. Skurets tag er isoleret med ca. 100 mm. isolering.
>
> Skuret er mod syd forsynet med 2 vinduer, ca. 1x1 meter, hvori der i det ene indvendig er monteret trådgitter. I østgavlen af skuret er der et vindue, ca. 1x2 meter, ligesom der i øst-

gavlen er en trædør med glas øverst. Døren er forsynet med 2 låse, hvor den ene er med indvendig vrider og den anden med indvendig cylinderlås. Der er ikke andre vinduer/døre i skuret.

Skuret er indrettet med 2 små rum, adskilt med væg med isat 'pap-dør'. Det første rum indenfor indgangsdøren er indrettet som redskabsrum med bl.a. reoler, og det andet rum er indrettet som alternativt kontor indrettet med pc samt andet pc-udstyr.
...
Brandundersøgelsen viste, at arnestedet var i den østlige ende af skuret, formentlig nord for indgangsdøren i den østlige gavl, lige inden for vinduet. I denne del af skuret sås størst brandskade, ligesom loftet i denne del af skuret sås kraftig skadet som følge af ilden.

Som følge af kraftig brandudvikling i denne ende af skuret har ilden/røgen fordelt sig til resten af skuret. 'Pap-døren' mellem de to rum sås i venstre (set fra indgangsrummet) øverste side brændt igennem, hvorved røgen uhindret kunne komme til det andet rum.

Ud fra afhøring af 1. røgdykkerhold kunne det konstateres, at PER var fundet liggende på maven i det bagerste rum med ansigtet liggende i en form for pude. I det bagerste rum sås nogle medicindåser/blister, som PER muligvis har indtaget noget af inden ildspåsættelsen. I samme rum fandtes, ved siden af pc'en, PER 's mobil, som blev sikret til sagen under koster nr. 1 og anført på kosterrapport, idet det ud fra anmelders forklaring fremgik, at hun havde sms 'et med PER i timerne op til ildspåsættelsen.

Ved besigtigelse af indgangsdøren til skuret kunne det konstateres, at ruden i døren var knust. Ud fra afhøring af anmelderen kunne det fastlægges, at anmelderen havde knust ruden med en økse i et forsøg på at komme ind til PER. Ved besigtigelse af den afbrækkede dørramme kunne det konkluderes, at dørrammens låse var aflåste, idet palerne var 'ude' (foto nr. 7)

Ved besigtigelse af dørkarmen sås 6 skruer, der indefra var skruet gennem en liste på dørkarmen og videre ind i dørrammen, hvorved PER havde barrikaderet sig (foto 8 & 9).

På gulvet i det forreste rum indenfor indgangsdøren sås 2 skruemaskiner, som PER formentlig har brugt til at skrue dørrammen fast.

Ved besigtigelse af arealet under halvtaget sås 1 grøn reservedunk (foto nr. 20). Ud fra anmelders forklaring skulle der angiveligt normalt være 3, hvorfor PER muligvis har brugt indholdet af de 2 'manglende' til ildspåsættelsen."

Politiet afhørte klagerens kone på skadedagen. Af afhøringsrapporten fremgår bl.a.:

"*Afhøringens resultat:*

Afhørte forklarede indledningsvis, at hun var gift med [klageren].

Hun oplyste, at [klageren] igennem de sidste 15 år havde været diagnosticeret med en svær depression pga. medfødt asperger-syndrom. Han var desuden diagnosticeret med ODC samt ADHD igennem sin læge og psykiater, hvor i gennem han fik medicin.

[Klageren] benyttede ud over medicin også alkohol i svær grad. Dette gjorde han hver dag i et forsøg at afhjælpe depressionen. Han havde igennem de sidste 2 år haft 2 x alkoholforgiftning, hvor han i mindst et tilfælde måtte blive genoplivet af ambulancepersonale.

...
Kl. ca. 1840 forlod [klageren] deres hus og gik ned til deres skur, som befandt sig få meter fra huset. [Klageren] forlod ofte huset, når han blev for beruset eller var ophidset over noget, for at gå ned til skuret. I aften havde han også været frustreret og forlod huset.
Afhørte oplyste, at det var normalt, at han sov nogle timer nede i skuret for derefter at indfinde sig i huset i løbet af aftenen/natten, når afhørte sov.

Idet [klageren] gik ned til skuret, var afhørte lidt tid efter gået ned til skuret for at tale med [klageren]. Hun bemærkede, at døren var aflåst og, at der i nøglehullet sad en genstand, som blokerede for afhørtes nøgle til døren. Hun hørte, at [klageren] bevægede sig rundt derinde, idet han skubbede rundt på et eller andet.

Afhørte kunne ikke komme i kontakt til [klageren], hvorfor hun gik tilbage til huset, hvor hun kontaktede en veninde, som hun rådførte sig sammen med. Hun besluttede, at afvente og se, om [klageren] ikke ville komme tilbage til huset.

Hun sendte sms'er til [klageren], imens han befandt sig i skuret. Hun foreviste disse:

Afhørte: 'Hvorfor burrer du dig inde?'
[Klageren]: 'Oh jeg lukker ikke op'
Afhørte: 'Hvorfor? Hvad skal det gøre godt for?'
[Klageren]: 'I stykker inden i. Kan ikke dele'.
Afhørte: 'Hvorfor låse? Det har da aldrig været nødvendigt. Plejer jeg ikke at kunne lade dig være i fred? Det er meget utrygt det du gør nu'.
[Klageren]: 'I stykker'.
Afhørte: 'Det forstår jeg godt. Jeg vil gerne kramme dig'.
[Klageren]: 'Tak no help i pass for now'.
Afhørte: 'Hvad går låst dør ud på?'
[Klageren]: 'Gemmet lorten'.
[Klageren]: 'Jeg svarer ikke på mere sms'

Kl. ca. 2215 sad afhørte i stuen og så ud mod skuret. Hun bemærkede, at der fra vinduerne vendende mod huset sås et gyldent skær. Hun gik ud af huset og i retning mod skuret. Undervejs så hun, at der var flammer i vinduerne, hvorfor hun løb hen til døren, som dog var låst. Hun fandt en økse og forsøgte at skaffe sig vej til skuret uden resultat, hvorefter hun ringede efter 1-1-2.

Hun forklarede til rapporten, at der ved cykelskuret ved siden af det aflåste skur tidligere på aftenen havde været 3 mindre dunke benzin til deres plæneklipper. Hun vidste ikke, om [klageren] evt. havde benyttet disse til antændelse af skuret.

Afhørte forklarede til sidst, at [klageren] på intet tidspunkt havde givet udtryk for, at han ville begå selvmord. Det var afhørtes opfattelse. at [klageren] havde antændt skuret i hans beruselse i et forsøg på at få hjælp."

Politiet afhørte klageren den 21/5 2012. I afhøringsrapporten hedder det bl.a.:

"*Formregler*
Afhøringsform: Personligt på ... sygehus, bygning 10, Neurologisk afdeling, F1, stue 11, hvor [klageren] lå i en seng. Jeg havde fået personalets tilladelse til afhøringen. Der sås ingen mærker/spor/rødmen på afhørtes person som følge af branden, men han hostede en del.
...

Afhørte, der var stille og rolig, og svarede nærværende på spørgsmålene, ønskede ikke at gennemlæse sin forklaring.

Afhøringens resultat:
[Klageren] slog hurtigt fast, at han intet som helst huskede omkring branden og dens opståen. Afhørte oplyste, at han huskede, at han låste sig inde i værkstedet - som han kalder stedet - om aftenen. Herefter er der 'hul' i hukommelsen frem til d. 9. maj!

Omkring de nærmere omstændigheder, forklarede [klageren], at han sammen med sin kone. ... flyttede ind i villaen tilbage i 1996. I haven var et skur, som afhørte selv gennem de følgende år byggede om. På den måde fik han et værksted. Der var el-lås på værkstedet, og det var også vældig sikret - indbrudsmæssigt. [Klagerens kone] har også nøgle til værkstedet.

Sikringen af værkstedet hang også sammen med, at afhørte gennem mange år, havde arbejdet med sikring af virksomheder - tyveri, brandalarmer - og også haft egen virksomhed, bl.a. ... Elteknik. [Klageren] fik dog stress og 'gik ned' og fik en svær depression, som han aktuelt dagligt stadig medicineres mod.
Derudover har afhørte også damp-diagnosen, ADHD, som han ligeledes medicineres for.
Afhørte har også været indlagt som følge af alkoholforgiftninger - som følge af for meget spiritusindtagelse. Vodka er det foretrukne. I perioder drikker afhørte - men ikke altid. Dog udtalte [klageren]; 'har jeg alkohol, så drikker jeg det'.

[Klageren] huskede, at han kom hjem til bopælen ved aftenstide, onsdag d. 25. april. Måske havde han drukket lidt, da han kom hjem - 'men ikke vildt meget'.
Afhørte havde købt en hel flaske vodka, da han kom hjem. [Klagerens kone] blev sur på afhørte over flasken - og navnlig fordi han ville drikke dens indhold.

Derfor tænkte afhørte - for at få fred - at han ville gå ned i værkstedet for sig selv og drikke sin Vodka. Han var alene i værkstedet, og der kom ikke andre ind i løbet af aftenen.
[Klagerens kone] var ikke tilfreds med det - ville have, at han skulle stoppe med at drikke, og komme ud fra værkstedet. Og [klagerens kone] havde jo nøgle til værkstedet.

For at forhindre, at [klagerens kone] kom ind i værkstedet, huskede afhørte, at han indefra borede nogle skruer ind i dør og karm for på den måde, at forhindre, at [klagerens kone] kunne låse sig ind. Det ville han nemlig ikke have. Gennem aftenen drak han en del genstande - måske 10 á 4 centiliter. En genstand var - ifølge afhørte - 4 centiliter, og ikke kun 2.
Afhørte huskede ikke om det var lyst eller mørkt, om der var tændt lys eller noget som helst andet.

Der var benzin til plæneklipperen, men han huskede ikke, om han på nogen måde, havde haft fat i dunken.

Adspurgt om ild, oplyste afhøre, at han ikke ryger. Han går ikke med tændstikker eller lighter i lommen.
Inde i værkstedet, har han en lodde-skuffe, med alle mulige ting til at lodde med. I den skuffe. ligger der også tændstikker - og måske også en lighter.

Afhørte vidste slet ikke, om værkstedet var forsikret - 'men det er det vel'? Der var intet om, at der blev tændt ild, for at få penge fra forsikringsselskabet. Overhovedet ikke.
Ligeledes afviste afhørte, at branden havde noget med selvmord at gøre. Afhørte havde på ingen måde haft til hensigt at begå selvmord. Det var han sikker på.

Afhørte huskede intet om SMS-beskeder mellem ham selv og [klagerens kone] - eller noget som helst om hændelsesforløbet - selv om jeg dels viste ham SMS-beskederne og foreholdte ham [klagerens kones] forklaring.

Afhørte kunne ikke forklare, hvorfor han lå, som han gjorde, da han blev reddet ud fra værkstedet - eller hvorfor hans telefon lå under ham.

Mod afslutningen af afhøringen foreviste jeg ham fotomappen fra værkstedet. [Klageren] udbrød; 'hold da op'. Og videre; 'der er jo ingen tvivl om, at det er mig selv, der har sat ild'.

Han kiggede nøje på billederne, men han gentog flere gange 'jeg husker intet som helst'. Og han slog også fast igen, at branden helt sikkert var startet af afhørte selv. Men noget som helst om hvorfor, hvordan eller noget som helst andet i forbindelse med branden, huskede afhørte intet om.
Afhørte forklarede, at det måske kunne være en kombination af Vodka og medicinforgiftning, der var årsag til, at han selv startede branden. Han vidste det ikke. Afhørte mente, at han havde fulgt anbefalet dosis omkring sin medicinindtagelse - men måske alligevel derfor?

[Klageren] havde ingen erindring om redningen, turen i helikopter til Rigshospitalet - eller opholdet på Rigshospitalet i det hele taget.
Der stod '9/5' på et skilt på væggen ved afhørtes seng. Det var den dag han kom til ... igen, og det var først fra den dag, at han kunne begynde at huske noget som helst.

Han havde indåndet røggasser, og lungerne havde det ikke så godt. Fysisk - udvendigt på kroppen - var der ikke spor efter branden på afhørtes person. Det handlede om lungerne - og det var det, som han blev behandlet for."

I politiets kriminaltekniske erklæring af den 22/5 2012 fremgår bl.a.:

"**4.0 Gerningsstedets tilstand**

Redningsberedskabet
Redningsberedskabet havde foretaget en skånsom og sporbevarende slukningsindsats, hvor sporene på stedet kunne udnyttes optimalt til bestemmelse af brandens arnested og årsag.
...
7.0 Gerningsstedsundersøgelse
...
Arnested
Ved udgravning af gulvet (fotonr. 30-31) kunne det konstateres, at arnestedet var koncentreret i det østvendte rum (foto nr. 14-17). Der var en stor brandbelastning i rummet, idet der på gulvet var en stor oplagring af træ- og plastickasser, tøj, malingbøtter, flasker oa. Branden var opstået ca. ½ m. over gulvhøjde ved bornholmerurets fod (foto nr. 31), formentlig ved antændelse af brændbart materiale stablet op i det nordøstlige hjørne. Ilden havde efterfølgende spredt sig til det nordvestlige hjørne af rummet, hvor den har fået fat i reolen med bøger, papir, kasser, dyner og andet.

Hoveddør/dørkarm
Ved undersøgelse af hoveddørens venstre karm stak to skruespidser ud (foto nr. 9-10). I den højre kram stak én skruespids ud (foto nr. 11-12). Der var flere huller i karmen efter skruer. Både fallen og riglen var i låst tilstand under branden (foto nr. 25).
...

Gulvet
På gulvet lå der to skruemaskiner (foto nr. 32). Den ene skruemaskine var af mrk. 'Hilti' (foto nr. 33) og var ikke funktionsdygtig. Den anden var en blå skruemaskine mrk. 'Makita' (foto nr. 34), som var fuldt opladet. Der var ligeledes øldåser og spiritusflasker spredt rundt omkring i lokalet. På gulvet var en 2 l. plasticdunk, mrk. 'Black Demon'. (foto nr. 35-37), til et højoktan brændstof til modelbiler. Plasticdunken var tom og uden skruelåg. Ved siden af plasticdunken lå et skruelåg der passede til plasticdunken. I det østvendte rum lå der yderligere et skruelåg der passede til plasticdunken. Det var ikke muligt at udfinde en anden plasticdunk.
Undersøgelsen blev afsluttet den 270412 kl. 1055.

9.0 Sammenfatning og vurdering

Sammenfatning

Arnestedet var i det østvendte rum ca. ½ m. over gulvet ved bornholmerurets fod, idet der herfra var v-formede indbrændinger ½ m. i en opadgående retning mod rummets nordvestlige hjørne.

Vurdering
Branden vurderes til at være startet ½ m. over gulvet i det østvendte rum ved bornholmerurets fod, hvor der muligvis har været sat ild til brændbar væske, som var overhældt de oplagrede kasser på gulvet og derefter antændt."

Klagerens kone blev den 30/5 2012 genafhørt. I afhøringsrapporten fremgår det herom bl.a.:

"*Afhøringens resultat:*
Anmelderen [klagerens kone] forklarede supplerende om branden i værkstedet, at da den startede, brændte det ud for reolen inde i værkstedet. Flammerne var nok omkring 70 centimeter høje. Det lignede nærmest et lille bålsted, da branden startede.

Afhørte tænkte straks, da hun opdagede flammerne. 'nå, det var det, han havde gang i'. Det hele virkede pludselig så planlagt med at sætte skruerne i døren og dække ruderne til.

Hun tænkte kun på at få [klageren] ud af værkstedet. Hun ringede først 112, inden hun fandt en økse og prøvede at komme ind.

I starten brændte det kun på en bunke tøj, der lå på gulvet ud for reolen inde i værkstedet. Det brændte øverst i tøjbunken, som var omkring 1½ meter høj. [Klageren] havde tidligere fortalt til afhørte, at ilden brænder bedst og breder sig bedst, når det brænder nedad. Det havde han jævnligt talt om.
Det brændte ikke ved nogle elinstallationer, og heller ikke ved fryseren eller andre el apparater.

Afhørte gav udtryk for, at hun troede, at [klageren] var sindssyg i gerningsøjeblikket. Hun havde set [klageren] psykotisk før, og da kørt ham på hospitalet. Hun var sikker på, at [klageren] selv havde sat ild i værkstedet. Hun oplyste. at der lå nogle habitter, vintertøj og duge i værkstedet. Noget af det tøj lå i en bunke på gulvet. Afhørte var sikker på, at branden startede i tøjbunken."

7. 84.666

Politiet standsede den 20/7 2012 sin efterforskning i henhold til retsplejelovens § 749, stk. 2.

I klageskemaet dateret den 25/6 2013 har klageren bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling**
Supplerende redegørelse kan evt. vedhæftes som bilag.

Der er opstået brand i skur men klager var alene i rummet.
Klager har gennem flere år været i behandling for depression.
Klager var på tidspunktet for ulykken påvirket af alkohol og medicin.
Klager har benyttet skuret som 'flugt fra omgivelserne' når depressioner og nedtrykthed trængte sig på.

Selskabet påberåber sig FAL§18 stk.2 og afviser at yde erstatning for skaderne.

... Retshjælp har ydet hjælp og mener at det er en fejl at selskabet behandler sagen med henvisning til §18 og mener at det i stedet skal være §19.

Dette kan jeg kun give dem ret i.

Efter at have rykket for svar den 16. april 2013 har vi nu den 29. maj 2013 modtaget svar.

Heri fastholder selskabet sin afvisning.

Selskabet har ved ... mundtligt, overfor [klagerens kone] givet udtryk for at policen står i [klagerens] navn og derfor ikke dækker da som de siger 'han har jo gjort det selv'.

Politiet har ikke fundet noget der beviser at klager skulle have foretaget sig nogen strafbar handling. Der er derfor ikke rejst nogen sigtelser mod klager i forbindelse med branden.

Da en brandstiftelse er en strafbar handling og der fra politiets side ikke er fundet noget der beviser en sådan handling er jeg af den overbevisning at selskabets afvisning er grundløs.

Når anklagemyndigheden, i en så alvorlig sag som brandstiftelse, ikke finder grundlag for at rejse sigtelse må det give anledning til at selskabet indestår for sin forpligtelse til at yde erstatning.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
At selskabet udbedrer skaderne som er sket i forbindelse med branden."

Selskabet har i brev af den 25/7 2013 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"

Historik
Forsikringstager låste sig på skadedagen ind i familiens udhus. Indefra låste han

dørene og blokerede vinduerne, ligesom han fastskruede døren til dørkarmen. Herefter satte han ifølge eget og sin hustrus – som havde set ilden gennem vinduet – udsagn, ild til bygningen som blev voldsomt brandskadet. Der skete også nogen skade på villaen, som lå nogen afstand fra skuret, idet strømmen blev afbrudt ved branden i skuret.

Forsikringstageren var tæt på at dø ved branden, idet det ikke var muligt, førend brandvæsenet kom til stede, at opbryde døren, og få ham ud af den brændende bygning. Forsikringstageren var efterfølgende hospitaliseret med voldsomme røgskader på lungerne.

Idet forsikringstager har erkendt selv at have sat ild, og handlingerne omkring ildens opståen, ligesom hustruens vidneforklaring og politiets brandtekniske undersøgelser viser, at forsikringstager selv satte ild til udhuset, og forsikringstagers klage i nærværende ankenævnsklage, vedrører forsikringsaftaleloves §§ 18 og 19, er det således ikke et tvistepunkt, at forsikringstager selv satte ild til udhuset. I politiafhøring udtaler forsikringstager således "... ingen tvivl om at det er mig selv der har sat ild...". Vi har vedlagt uddrag af politi og brandrapport som bilag 1.

...

Selskabet har afvist dækning med henvisning til forsikringsaftalelovens § 18, stk. 1. hvorefter selskabet ikke skal dække, hvis skaden er forvoldt ved forsæt. Forsikringstager mener sagen skal behandles efter forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1, hvorefter der skal bortses fra lovens § 18, og ske dækning.

ooo0ooo

Svar

Selskabet fastholder afvisningen. Der er efter vores opfattelse ikke tvivl eller tvist om at forsikringstager havde forsæt til, og startede branden. Derfor mener vi ikke forsikringstager har noget krav mod selskabet jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 1. Selskabet har tidligere blot henvist til forsikringsaftalelovens § 18. Der er dog ikke nogen berettiget tvivl om, at branden er opstået som følge af forsikringstagers forsæt til brand. Vi henviser til de vedlagte bilag, herunder udtalelse fra forsikringstager selv, vidneafhøringer, politirapport og brandrapport.

...

Til støtte herfor, skal vi henvise til nævnets kendelse 71.138, hvor sikrede åbnede for gasblus og efter udsivning i nogen tid, antændte gassen med eksplosion og brand til følge. Nævnet fandt, at der var forsæt efter § 18, stk. 1. til branden, selvom der var historik med psykisk sygdom og depression hos forsikringstager.

Til illustration henviser vi også (modsat) til nævnets kendelse 43.250, hvor sikrede åbnede for gas for at forgifte sig selv for at begå selvmord. Der var slukket for el og andre ildfremkaldende kilder. Nævnet fandt, at den eksplosion der alligevel opstod og skadede huset da gassen eksploderede, end ikke var sket ved grov uagtsomhed. At lukke gas ud efter at have slukket for el, m.v. indebar ikke en indlysende fare for at der ville opstå eksplosion. I øvrigt, på trods af, at der var gentagne selvmordsforsøg, fremkom ingen af paterne eller nævnet i denne sag med synspunkter om forsikringsaftalelovens § 19.

I den aktuelle sag var der ikke blot indlysende fare for brand, men forsæt til netop at stifte brand.

Forsikringstager mener, at det forhold, han ikke er sigtet efter straffelovens § 181, stk. 2. betyder, at selskabet ikke kan afvise dækning af skaden som gjort.

Denne deduktion er imidlertid ikke korrekt. Vi skal naturligvis ikke gøre os kloge på baggrunden for politiets valg, om ikke at sigte forsikringstager i denne tragiske sag, men straffelovens bestemmelser omkring brandstiftelse, navnlig § 181, stk. 2. kræver, at der er forsæt til forsikringssvig, eller anden retsstridig vinding. Der skal således være en tilregnelse - eller motiv, hos brandstifter. Ikke blot til brand, men til at besvige nogen. En sådan tilregnelse er vi enige med politiet i, at der ikke er bevis for skulle være til stede i denne sag. Der var efter vores opfattelse heller ikke overhængende fare for andre mennesker (straffelovens § 180) eller anden mands ejendom, henset til udhusets beliggenhed:

"Forsikringsaftalelovens § 181. Forvolder nogen ellers ildebrand på fremmed ejendom, straffes han med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der med forsæt til at besvige brandforsikringen eller krænke panthaveres rettigheder eller med lignende retsstridigt forsæt forvolder ildebrand på egen ejendom eller på andens ejendom med ejerens samtykke."

I øvrigt skal vi bemærke, at der typisk i sager hvor politiet finder tegn på sindssygdom, sker frafald af sigtelse med henvisning til straffelovens §§ 16, stk. 1. eller stk. 2. I disse tilfælde kender vi ikke til sager, hvor et selskab har fundet at forsikringsaftalelovens § 19 ikke skulle gælde og som konsekvens skulle have nægtet at betale erstatning til forsikringstager:

"Straffelovens § 16. Personer, der på gerningstiden var utilregnelige på grund af sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed, straffes ikke. Tilsvarende gælder personer, der var mentalt retarderede i højere grad. Befandt gerningsmanden sig som følge af indtagelse af alkohol eller andre rusmidler forbigående i en tilstand af sindssygdom eller i en tilstand, der må ligestilles hermed, kan straf dog pålægges, når særlige omstændigheder taler derfor.

Stk. 2. Personer, der på gerningstiden var mentalt retarderede i lettere grad, straffes ikke, medmindre særlige omstændigheder taler for at pålægge straf. Tilsvarende gælder personer, der befandt sig i en tilstand, som ganske må ligestilles med mental retardering."

I nærværende sag har forsikringstager anerkendt, at have medbragt en hel flaske Vodka til udhuset og at have drukket over halvdelen af flaskens indhold, ca. 400 ml. Hospitalet målte en promile på 1,5 mere end 3 timer efter branden. Dette støtter, at forsikringstageren var selvforskyldt beruset i voldsom grad på skadetidspunktet. Selvforskyldt beruselse giver efter dansk retspraksis ikke adgang til lempelse efter forsikringsaftalelovens § 19.

ooo0ooo

Konklusion
Selskabet fastholder vores afvisning af brandskaden på ejendommen og indbo med henvisning til, at forsikringstager forvoldte skaden forsætligt, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 1.

Der er ikke belæg for lempelse efter forsikringsaftalelovens § 19, fordi forsikringstager ikke opfylder betingelserne for sindssygdom, som kræves for, at forsikringsaftalelovens § 19 kan anvendes. Støttes af nævnets kendelse 71.138.

Det faktum, at politiet har opgivet sigtelse mod forsikringstager er ikke ensbetydende med, at branden ikke er påsat ved forsæt, idet en sigtelse skal indebære, at man har haft forsæt til at besvige et forsikringsselskab eller har udsat andre, eller andres ejendom for fare. Et sådant motiv synes ikke i nærværende sag."

Klagerens repræsentant har i brev af den 13/8 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Forsikringsselskabets begrundelse for at [klageren] skulle have forvoldt skaden med fortsæt bunder i spekulationer og fejlinformationer.

Døren var altid låst og [klagerens kone] havde nøgle til der passede i begge låse og hun havde derfor mulighed for at oplåse døren.

Vinduer har i adskillige år været forsynet med gitre som indbrudssikring da [klageren] drev IT virksomhed og havde IT-udstyr i lokalerne. Det er således ikke noget nyt at vinduer er blokeret.

[Klageren] havde ofte brug for at være alene for at få ro. Da [klagerens kone] den aften gentagne gange havde forstyrret og brudt roen, både med sms'er og med banken på døre og vinduer, blev først døren låst og senere sat skruet fast - således at hun ikke kunne forstyrre med tilstedeværelsen når hun fik låst døren op.

[Klageren] har ikke erkendt at have sat ild - dette punkt i politirapporten er gengivet forkert og er overfortolkning af en udtalelse til politiassistenten. Den korrekte gengivelse af den samtale er, at politiassistenten viser [klageren] billederne og som derefter udtaler at det ser vildt ud. [Klageren] udtaler at han ikke husker selve hændelsen specifikt og politiassistenten forklarer

hvordan politiet mener det er sket. [Klagerens] kommentar er 'Sådan som du fremlægger det ser det ud som om jeg har gjort det'. Jeg kan ikke erindre at være tilbudt at gennemlæse afhøringsrapporten og til orientering er afhøringsrapporten heller ikke underskrevet af [klageren] og [klageren] har derfor ikke haft mulighed for at forholde sig til indholdet af afhøringsrapporten.
...
[Klageren] **har på intet tidspunkt erkendt at have forårsaget branden bevidst og med forsæt.**

Det er på ingen måde usædvanligt at der forefindes lighter og tændstikker da [klageren] bruger gasloddekolber til lodning af elektronik - så tilstedeværelsen af tændstikker og lighter er ikke en indikation af at der skulle være forsæt til branden.

Der foreligger intet argument for at [klageren] skulle have forvoldt skaden med forsæt da selskabets konklusioner bunder i spekulationer over udtalelser og spørgsmål stillet - i fortvivlelse - af [klagerens kone] samt politiets gentagne henvisninger til de samme spørgsmål.

Selskabets henvisning til straffelovens bestemmelser om brandstiftelse, og at det kræver at der skal være forsæt til forsikringssvig for at blive straffet er ikke korrekt.
...
Ifølge Straffelovens § 180 (ikke Forsikringsaftaleloven) straffes man med fængsel uanset årsagen til brandstiftelsen og ikke kun hvis man har til hensigt at besvige forsikringsselskab eller andre. Henvisning til politiets frafald af sigtelse i henhold til § 181 stk. 2 er derfor ikke relevant da teksten her starter med 'På samme måde' og derved henviser til straframmen i stk. 1.

Når politiets advokat derfor vælger ikke at rejse sigtelse er det fordi der ikke foreligger en strafbar handling. Brevet fra ... Politi med tiltalefrafald er vedlagt som bilag ...

At det skulle være beruselse eller promillen på 1.5 der skulle være årsag er ikke noget argument. Det var bestemt ikke unormalt at [klageren] var beruset - i den periode blev alkohol brugt som selvmedicinering. [Klageren] har i adskillige år haft et meget stort forbrug af alkohol og det var i den periode reglen snarere end undtagelsen at promillen om aftenen var meget høj. Beruselsen kan derfor ikke anvendes som argument for at branden er forvoldt bevidst og med fortsæt.

Andre muligheder
Branden er et uheld hvor selskabet kan dække skaden under henvisning til § 19 da [klageren] opfylder betingelserne nævnt sidst i paragraffen da handlingen er forvoldt på grund af en 'lignende tilstand der har betydet at [klageren] har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt' - f. eks. at slukke en ild der opstået ved et uheld.
...
Det kunne også være en dækning under henvisning Forsikringsaftalelovens § 20 - at der har været tale om uagtsomhed og at man nedsætter erstatningen med 5 %.
...
Under alle omstændigheder er det ikke den selvforskyldte beruselse der har været årsag til ulykken.

I Forsikringsaftalelovens § 18, som selskabets bruger som hovedargument, findes i stk. 2 en bestemmelse om at selskabet ved ansvarsforsikring hæfter fuldt ud.
...

Da [klagerens kone] er medejer af bygningen er der et ansvarsforhold hvorunder selskabet kan udbetale erstatning til udbedring af skaderne.

Konklusion
[Klageren] kan ikke genkende eller anerkende at branden skulle være forvoldt bevidst og med forsæt.

[Klageren] kan ikke anerkende at have forvoldt branden da han ikke kan huske hændelsen specifikt.

Beruselsen kan ikke anvendes som argument for at skaden skulle være forvoldt bevidst og med fortsæt da beruselse var en del af hverdagen for [klageren].

Da [klageren] har befundet sig i en tilstand - ud over beruselse - der har betydet at han har manglet evne til at handle fornuftsmæssigt ville en lempelse efter § 19 være på sin plads. Forslaget om en lempelse i henhold til denne paragraf var et forslag fra ... Retshjælps side i det de mente at dette kunne være en mulighed for at få selskabet til at dække skaden.

Forsikringstager er udover [klageren] også [klagerens kone] og hun er i denne sammen hæng skadelidt da bygningen ejes i fællesskab og der derfor er et ansvarsforhold som selskabet indtræder i."

Selskabet har i brev af den 22/8 2013 til nævnet til dette bl.a. anført:

"

Straffeloven
Indledningsvist skal vi beklage, at vi fejlagtigt i vores tidligere svar på side 2, angav forsikringsaftalelovens § 181 hvor der rettelig skulle have stået straffelovens § 181.

Vores tidligere kommentarer vedrørende straffelovsbestemmelserne i øvrigt fastholdes. Forsikringstagers konklusioner vedrørende straf og brandstiftelse mener vi ikke er korrekte.

Tingsforsikringen
Selskabet skal heller ikke dække, hvis branden er forårsaget allerede ved den mildere skyldgrad – grov uagtsomhed, for så vidt tings- (hus og indbo) forsikringen. Denne forsikring undtager dækning såfremt der foreligger grov uagtsomhed, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

Hændelsesforløbet som fremgår af politirapporterne, brandtekniske undersøgelser, og vores tidligere svar viser, at der såfremt forsæt-betingelserne ikke kan fastholdes, er der jf. praksis, efter vores opfattelse ingen tvivl om, at betingelserne for grov uagtsomhed er opfyldte.

Ansvarsforsikringen
Videre skal vi bemærke at uanset skyldgrad, er denne skade skade på egne ting, eller ting som forsikringstager har sat sig i besiddelse af, og er dækningsundtaget

jf. vilkårene for ansvarsdækning (bilag) pkt. 8.3.4. Heraf fremgår videre at, ved skader forårsaget under beruselse, jf. pkt. 8.3.5, er selskabet ansvarsfri. Det fremgår ikke, at beruselsen skal være direkte årsag til skaden.

Forsikringstagers kommentarer om et ansvarsforhold overfor hustruen fører ikke til andet resultalt. En panthaverfriholdelse er der ikke tale om i forbindelse med hustruen. Hertil kommer, at en sådan panthaver friholdelsesbetaling ville give selskabet regresret mod forsikringstager.

Beruselse
Forsikringstagers forklaring om, at han rutinemæssigt var beruset, og at beruselsen derfor ikke skulle være relevant er ikke retligt funderet – påstanden er efter vores opfattelse heller ikke logisk eller korrekt.

Der er årelang praksis for, at en promille på over 1.2 anerkendes som spirituspåvirket i en sådan grad at forsikringsdækning bortfalder. Forsikringstager i nærværende sag havde en promille på over 1.5. Vi henviser til bl.a. UfR 1993.857 H, Henning Jønsson *"Forsikring"* 93.258 og Ivan Sørensen *"Forsikringsret"* 4. udg. s. 449.

Erhverv
Forsikringstager oplyser i sine kommentarer side 1., at han driver virksomhed fra bygningen, og at den derfor var særligt indrettet til erhvervsformålet, bl.a. med blokerede vinduer.

Både den tegnede indbo- og husforsikring er private forsikringer. Dette betyder, at skade på bygninger og udstyr af erhvervsmæssig art ikke er omfattet dækning. Vi henviser til vilkårenes dækningsskema side 12.

Der vil således uanset skyldgrader ikke være dækning for skader på erhvervsdelene på nærværende policer. "

Klageren har i brev af den 29/8 2013 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Først skal jeg gøre opmærksom på at min kommentar om tiltalefrafald var forkert. Der blev aldrig rejst en sigtelse for brandstiftelse. Brevet fra ... Politi var en meddelelse om at efterforskningen blev standset da der efter deres mening ikke var begået nogen strafbar handling. Der er ikke rejst tiltale mod [klageren] og udtrykket tiltalefrafald er derfor forkert.

Undertegnede [klageren] fastholder, at branden ikke er forårsaget forsætligt af en groft uforsvarlig handling men ved et hændeligt uheld.

Selskabets holdning at det skulle være forårsaget ved grov uagtsomhed grunder på spekulationer og er ikke på nogen måde dokumenteret, hverken af politirapporten eller den brandtekniske undersøgelse. Disse konkluderer kun at der har været en brand og hvor den er opstået og den peger ikke på noget der beviser at [klageren] skulle have forårsaget denne med forsæt eller ved grov uagtsomhed.

At selskabet vælger grov uagtsomhed er vel naturligt da det derved fritager dem for at skulle udbetale erstatning. Det betyder ligeledes at jeg skal argumentere mere for at få ret end jeg ellers skulle.

Der er intet bevis for at hændelsen er forårsaget ved grov uagtsomhed. Hvis det var tilfældet ville der have været rig lejlighed til at låse døren op og forlade bygningen og [klageren] ville næppe have lagt sig til at sove i bygningen. Alene det faktum at [klageren] lægger sig til at sove mere end antyder at han ikke har været klar over at der var noget galt og derfor ikke har kunnet foretage sig en handling der kan kategoriseres som 'groft uagtsom'.

Selskabets holdning vedrørende indbrudssikringen og at bygningen delvist har været anvendt til kontor og derved skulle være undtaget for dækning er ikke relevant. Den beskadigede bygning er et udhus som hører til ejendommen ... som ejes og bebos privat af [klagerens kone] og [klageren].

Det er ikke en erhvervsbygning eller en erhvervsejendom.

At selskabet med dette argument ønsker at fraskrive sig dækning ville principielt svare til at man ikke ville dække skader på et rum i huset såfremt dette havde været anvendt som kontor i en lille privat virksomhed.

Der er i skadesanmeldelsen ikke indeholdt noget som helst som relaterer sig til det lille kontor som var i det ene lokale eller andre ting som relaterer til erhverv men alene den privatejede bygning samt de private ejendele som fandtes og som gik til.

At selskabet mener sig ansvarsfri med henvisning til beruselse er vel også naturlig da det derved fritager dem for at udbetale erstatning.

Men at anvende beruselsen som argument og derved som årsagen betyder efter min opfattelse at det skal godtgøres at der er en direkte sammenhæng mellem beruselsen og skaden og at det var beruselsen der var årsag til skaden. Dette er en spekulation som ikke kan underbygges bevisligt og derfor ikke er relevant."

Selskabet har i brev af den 17/9 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"

Herudover skal vi kort kommentere forholdende vedrørende det strafferetlige. Vi beklager naturligvis upræcist ordvalg. Politiet har tilsyneladende ikke frafaldet tiltale, men "opgivet" at rejse tiltale.

Forsikringstager henviser i sin sagsfremstilling i klagen til nævnet, side 3, pkt. 4, at det er væsentligt at politiet opgiver sagen, og at dette skulle være begrundelse for, at selskabets afvisning er forkert.

Synspunktet støttes imidlertid ikke i praksis. Selvom der objektivt set er sket en forsikringsdækket begivenhed, nemlig brand, vil en forsikringstager, i visse sager -

15. 84.666

og efter selskabets opfattelse, også i denne sag – have bevisbyrden for, at der er sket en forsikringsdækket begivenhed. Det at politiet ikke forfølger sagen, er således ikke tilstrækkeligt til, at der ikke er tale om forsæt eller grov uagtsomhed, ligesom det altid gælder, at det er forsikringstageren der skal godtgøre, at der er sket en forsikringsdækket begivenhed. Venligst se vedlagte bilag af byretsdom af 14. maj 2013, med kommentarer af Michael S. Wiisbye. "

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**2. Dækningsskema - Hus Basis**
...
2. Forsikringen dækker ikke:
Bygningsdele eller installationer, der er af erhvervsmæssig art.
...
A. Brand*
Herunder bortkomne genstande og brandslukningsskade.
...
8. Husejeransvarsforsikring

8.1 Hvornår er man ansvarlig?
Efter dansk ret er man juridisk ansvarlig, når man ved uagtsomhed, dvs. fejl eller forsømmelser, er skyld i den skete skade. Denne hovedregel - skyldreglen - står ikke skrevet i nogen lov, men er opstået gennem århundreders retspraksis.
...
8.3 Hvilket ansvar dækkes ikke?
...
8.3.4 Skade på ting, som du ejer, har til lån, leje, opbevaring, afbenyttelse, befordring, bearbejdning eller behandling, har sat dig i besiddelse af og har i varetægt af anden grund.

8.3.5 Skade forvoldt af dig med forsæt, under selvforskyldt beruselse eller påvirkning af narkotika."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder politiets kriminaltekniske erklæring og politiets afhøringsrapporter, finder nævnet det godtgjort, at klageren har forvoldt brandskaden forsætligt. Nævnet har bl.a. lagt vægt på oplysningerne om hans nedtrykte sindstilstand på skadesdagen, at han befandt sig i træskuret, da branden opstod, samt at branden formentligt er startet ved antændelse af brændbar væske, der var overhældt opstablet brændbart materiale.

16. 84.666

Klageren og hans ægtefælle har oplyst, at klageren lider af depression, aspergersyndrom, OCD samt ADHD, og at han på skadestidspunktet havde indtaget medicin, men sagens oplysninger giver ikke nævnet fornødent grundlag for at antage, at han på skadestidspunktet har været i en sådan sindstilstand, at selskabets forbehold for forsætlig skade skal bortfalde. Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet på det foreliggende grundlag har afvist at udbetale erstatning for skaden, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 1.

Da skaden er forsætligt forvoldt, og da der er tale om skade på genstande, som er i forsikringstagerens besiddelse, vil skaden heller ikke være omfattet af husejeransvarsforsikringens dækningsområde.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen